

Jens Nauntofte
Sølvgade 4
1307 Kbh. K.

jens@nauntofte.com

GENERALDIREKTØREN

DR Byen
Emil Holms Kanal 20
DK-0999 København C
T +45 3520 3040
www.dr.dk

Maria Rørbye Rønn
D +45 3520 8012
E mrr@dr.dk
03.02.2011

Kære Jens Nauntofte

Du har i en række henvendelser klaget over DR2-serien "*Jagten på De Røde Lejesvende*" og den måde, hvorpå du er omtalt heri. Efter at redaktionen i flere runder afviste din kritik, har du den 22. november klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har gennemgået sagen og lavet en indstilling til min afgørelse.

Jeg fremsender hermed indstillingen, som jeg har valgt at følge.

Jeg skal stærkt beklage, at afgørelsen som følge af et stort arbejdspress først foreligger nu.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn

Generaldirektør (konst.)

Kopi: Journalen

Redaktionschef Søren Mikael Rasmussen
Direktør Morten Hesseldahl
Kanalchef Arne Notkin
Advokat Peter Skov
Redaktionschef Marianne Blichfeldt

Indstilling fra lytternes og seernes redaktør

Klage over udsendelsesrækken "Jagten på De Røde Lejesvende" sendt på DR2 første gang hhv. den 19. september, 26. september og 3. oktober 2010.

I programteksterne til de tre udsendelser hed det:

"Er DR infiltreret af røde lejesvende? Er programmerne farvet af venstreorienterede synspunkter? Og kan vi stole på det verdensbillede, DR har givet os? DR-journalisten Jacob Rosenkrands kulegraver sin egen arbejdsplads og konfronterer i tre udsendelser DRs såkaldte røde lejesvende med deres egne ord og gerninger."

Allerede da udsendelsesrækken havde været forannonceret i en trailer, klagede Jens Nauntofte til DR over forhold omkring sin egen medvirken. Det førte i løbet af oktober til en længere mail-veksling mellem Nauntofte og redaktionschef Søren Mikael Rasmussen, der som chef for den producerende afdeling havde ansvaret for indholdet.

Undervejs i dette forløb frafaldt Nauntofte nogle af klagepunkterne for at koncentrere sin kritik om det, han anførte som de klareste fejl i udsendelsesrækken. Det handlede dels om faktiske fejl vedr. den såkaldte støtteerklæring til PFLP og dels om en overordnet kritik og et deraf følgende krav om en større undersøgelse.

I et svar til Nauntofte af 29. oktober skriver redaktionschef Søren Mikael Rasmussen bl.a.:

"Der er vel ingen tvivl om, at PFLP listen er et meget omstridt dokument. Og netop derfor spørger Jacob Rosenkrands dig, om du har skrevet under. Vi påstår jo ikke i programmet, at du har skrevet under, vi stiller blot spørgsmålet. I programmet afviser du jo i klare vendinger, at du har skrevet under i flere sætninger. Så vidt jeg ved, er der ikke endegyldige beviser på, at dokumentet er falsk eller sandt. At det er falsk er jo din påstand, Bent Blüdnikow har den modsatte opfattelse. Jeg kan ikke forestille mig, at du som journalist mener, at vi ikke skal stille spørgsmålet til dig, alt andet ville være dårlig journalistik. Ved at Jacob stiller dig spørgsmålet får du jo netop mulighed for at give din version af historien, en version der loyalt er videregivet i programmet."

Da denne afvisning ikke indeholder nogen klagevejledning skriver lytternes og seernes redaktør den 16. november til Jens Nauntofte:

"Hvis du vil anke DR's afvisning af dine klager over "De røde lejesvende", går jeg ud fra, at du selv vender tilbage. Her er standard-vejledningen herom, som jeg tidligere har forklaret dig. Det er den klagevejledning, redaktøren skal sende ved endelig afvisning af klagen:

"Hvis du ikke er tilfreds med det svar jeg har givet, kan du klage til Pressenævnet. Din klage skal være modtaget i Pressenævnet senest 4 uger efter din modtagelse af DRs afgørelse. Vær opmærksom på, at det er en betingelse for at få din klage behandlet af Pressenævnet, at du har retlig interesse. Du kan rette henvendelse til Pressenævnet på denne adresse: Pressenævnet, Gyldenløvesgade 11, 4., 1600 København V eller på e-mail: sekr@pressenaevnet.dk.

Under alle omstændigheder har du mulighed for at klage til Lytternes og Seernes Redaktør i DR. Dette gælder uanset om du har retlig interesse eller hvornår du klager. Du skal være opmærksom på, at en klage til Lytternes og Seernes Redaktør ikke afbryder 4-ugers forældelsesfristen til Pressenævnet. Du kan rette henvendelse til redaktøren på denne adresse: Lytternes og Seernes Redaktør Jacob Møllerup, DR-Byen, 0999 København C. - eller på e-mail: jmol@dr.dk."

Jens Nauntofte indgiver herefter en anke til lytternes og seernes redaktør den 22. november. Han skriver:

"Jeg ønsker at klage over det svar, som redaktionschef Søren Michael Rasmussen (SMR) den 29. oktober 2010 har sendt mig vedr. sagen om underskrifterne på en støtteeerklæring til PFLP i 1973.

Du er bekendt med, at jeg i min klage til SMR har argumenteret for, at min underskrift er forfalsket, og at jeg derfor mener at selve dokumentet må være et falsum. I øvrigt er det vel næppe et juridisk bindende dokument med 72 reelle underskrifter, men en trykt erklæring, med maskinskrevne underskrifter (jfr. af-filmningen af dokumentet i første udsendelse om De røde Lejesvende). Du har modtaget mailkopi af såvel min klage som SMRs mailsvar.

Da Jacob Rosenkrands (JR) lavede optagelser med mig til DR2-serien i foråret 2010, advarede jeg ham direkte mod at bruge den sag, da min underskrift aldrig havde eksisteret. Jeg var bortrejst i 1973 i syv måneder til Egypten og modtog aldrig en opfordring til at underskrive nogen erklæring. Jeg ville under enhver omstændighed ikke have skrevet under på en politisk erklæring, heller ikke her fire år før min ansættelse i DR (som var 1. januar 1977), da jeg ikke fandt det foreneligt med mit generelle virke som journalist."

Efter et citat fra DR's svarbrev fortsætter Nauntofte:

"JR kunne ikke være i tvivl om, inden udsendelsen, at jeg mente at underskrift og erklæring er et falsum. Det er usandt, når SMR fremfører, at Bent Blüdnikow (BB) har den modsatte opfattelse af dette dokument, da BB åbenbart er kommet på andre tanker. I øvrigt var BB jo næppe til stede, da dokumentet blev fremstillet. Med hvilken begrundelse gør man ham til et sandhedsvidne til dette papirs ægthed? BB er

hverken sandhedsvidne endsige en relevant observatør. SMR tror, at det handler om at give mig lejlighed til at give min version. Selve det afgørende spørgsmål om at dokumentet på grund af de falske underskrifter ikke kan bruges som anklagepunkt mod mig, undlader han at svare på.

BB siger nu selv, at der er tvivl om underskrifternes ægthed, lige som Arne Notkin efter udsendelsen ytrer samme tvivl om validiteten af dokumentet. Hvorfor skriver SMR, at "BB har den modsatte opfattelse" af papiret? Det har han jo netop ikke.

Derfor beder jeg dig foretage en tilbundsgående undersøgelse af ansvarligheden af at DR, på trods af mine advarsler til Jacob Rosenkrands, bringer det omstridte dokument som argument mod mig, Ruth Sperling m.fl. Omtvisteligheden ved 1973-papiret er stor, ligesom underskrifternes ægthed er det. Det er et udsendelses-etisk såvel som et juridisk problem at bringe disse anklager frem mod bedre viden.

Dette er en klage over SMR's svar og hans manglende vilje til at berigtige at udsendelsen inddrager mit navn i dette spørgsmål, til trods for at det var kendt at jeg ikke kunne have underskrevet det, og at JR mod bedre viden bruger dokumentet som anklagepunkt. Jeg ønsker en berigtigelse og en undskyldning.

Dette er også en klage over at SMR i et mailsvar til Birgitte Rahbek den 29. oktober 2010 skrev, at jeg (JN) har afvist at have skrevet under på selve erklæringen "men erklærer mig enig i teksten". Denne påstand er en ren opfindelse, et falsum. Den tekst har jeg aldrig erklæret mig enig i. Jeg ønsker at SMR trækker tilbage at han uden belæg har beskyldt mig for at have tilsluttet mig støtteerklæringen til PFLP.

Jeg vedlægger som bilag en argumentation af Poul Smidt om baggrunden for at 1973-dokumentet trods advarsler indgår i DR2's udsendelsesrække "De røde Lejesvende".

Han argumenterer ad andre linjer, men konklusionen er klar: Der er i udsendelsesrækken "Jagten på de røde lejesvende" ikke foretaget en kildekritisk tilgang til materialet, som er i overensstemmelse med DRs etiske grundlag og fairness-principper. Derfor bør DR's ledelse foretage en tilbundsgående intern undersøgelse af hvem der var "medforfattere" på ideen om disse udsendelser og især deres udformning. DR's ledelse bør beklage udsendelsernes tilblivelse på det tvivlsomme grundlag, ikke mindst fordi både tekst og billedside lægger op til, at de pågældende har moralsk ansvar for både terror, Blekingegade-bande og politimord - hvis ellers de havde skrevet under. I den situation bør DR underkende redaktionschefens opfattelse af, at den klarer man ved at lade tilrettelæggeren stille et spørgsmål, få et nej, og så billedmæssigt gå videre, som om et nej ikke tæller, for journalisten ved bedre. Kildekritisk ansvarlighed burde have ført til, at temaet

blev forkastet, ikke mindst fordi Jacob Rosenkrands af undertegnede på forhånd var blevet advaret om at nogle af underskrifterne var ugyldige, og fordi dette tema ikke vedrører DRs udsendelsesvirksomhed.

Af de anførte grunde, og sagens alvor taget i betragtning, finder jeg det rimeligt, hvis Danmarks Radio foretager en intern undersøgelse af tilblivelsen af "Jagten på de røde lejesvende" efter samme principper som i "Mors-sagen". "

Jeg har nu gennemgået sagen og afleverer hermed min indstilling:

Mange forhold har været omtalt i debatten om serien "*Jagten på De Røde Lejesvende*". Jens Nauntofte har også tidligere offentligt omtalt en række kritikpunkter på serien.

Den klagesag, der her er til behandling, omfatter imidlertid kun tre aspekter: For det første det konkrete indhold i udsendelsens afsnit med overskriften "*Ubetinget støtte til PFLP*".

For det andet klagers ønske om en større intern undersøgelse om tilblivelsen af "*Jagten på de Røde Lejesvende*".

For det tredje en passus i et klagesvar.

Disse tre aspekter er behandlet i tre afsnit nedenfor.

Jeg skal derfor indledningsvis understrege, at denne indstilling således *ikke* behandler en række af de andre kritikpunkter, der er rejst mod serien. Det gælder f.eks. kritikken af brud på de indgåede interview-aftaler (som jo indlysende er en sag der må baseres på en individuel gennemgang) og den særlige afhøringsstil, som udsendelsens benyttede sig af. Det gælder således også den generelle kritik af udsendelserne for ikke at give et retvisende samlet billede.

Jeg skal minde om, at DR har givet en række svar på disse og andre kritikpunkter. Det er samlet på www.dr.dk/lejesvende. I flere svar fremhæves, at udsendelserne ikke skulle ses som en neutral vurdering og som en samlet karakteristik.

Tilrettelæggeren Jacob Rosenkrands siger bl.a. i et interview:

*"Det her er et forsøg på at sætte nogle ting på spidsen, så folk forholder sig til det."
"Det neutrale er egentligt ikke et ideal, jeg har stillet op overfor mig selv. For jeg siger tydeligt i serien, at jeg ser på DR med kritikernes øjne i det meste af serien."*

I en kritik af historikeren Bent Jensen og journalisten Bent Blüdnikows rolle i serien svarer DR bl.a.:

"Bent Jensen og Bent Blüdnikow fungerer som - og præsenteres klart som - parter i den værdikamp, som udgør rammen for den del af serien, der undersøger fænomenet 'de røde lejesvende'. Det er ikke korrekt at opfatte dem som sandhedsvidner i serien, tværtimod bruger serien det som et fortælle-mæssigt greb mhb. på at sætte emnet til debat at give 'serveretten' til DRs kritikere."

PFLP-klagen

Det omstridte afsnit er en af seriens 18 "kapitler" og ligger cirka 30 minutter inde i den første af de tre udsendelser. Afsnittets speak indeholder bl.a. disse elementer:

"Folkefronten til Palæstinas Befrielse – eller PFLP – er en af flere palæstinensiske grupper, som ved voldsomme aktioner i løbet af 70'erne skaffer sig global opmærksomhed.

Mange år senere – i 1994 – retter Weekendavisen en anklage mod flere af de største profiler i 70'erne og 80'ernes Danmarks Radio. I en artikel med overskriften "Terrorismens danske heppekor" står der, at flere DR-medarbejdere tilbage i 1973 gav "ubetinget støtte til PFLP". PFLP som gennemførte flykapringer og mordattentater er i Danmark kendt for sit samarbejde med Blekingegadebanden. Blandt de anklagede er Per Schultz, Ruth von Sperling og Jens Nauntofte. Artiklen er skrevet af Arne Notkin, som i dag er kanalchef på DR2 og Bent Blüdnikow."

"Som dokumentation bruger Weekendavisen dette papir med navne på 72 personer – herunder de nævnte DR-medarbejdere. Jeg beder flere af dem der står på listen om en forklaring"

"Det mest kontroversielle ved den solidaritetserklæring med det palæstinensiske folk som omtales i Weekendavisen er overskriften: "Ubetinget støtte til PFLP". Resten af teksten kan Ruth von Sperling godt identificere sig med."

"Erklæringen handler om den politiske baggrund for palæstinensiske gruppers aktioner – herunder flykapringer og gidseldrab. "Det løser ikke noget problem at man forarget og fordømmende taler om terror", står der blandt andet."

Så vidt speaken. I et interview med historikeren og journalisten Bent Blüdnikow spørger tilrettelæggeren:

"Så du kan ikke dokumentere, at de rent faktisk har skrevet under på ubetinget støtte til PFLP?"

Bent Blüdnikow:

"Nej, men vi kan dokumentere at teksten med deres navne og ubetinget støtte var lagt ind i diverse tidsskrifter. Der er ikke fuldkommen bevis for at deres navne ikke blev misbrugt af Palæstina-komiteen – men sandsynligheden taler dog for, at nogen af dem sandsynligvis skrev under. Lad den stå der og simre- så at sige."

Den efterfølgende speak lyder:

"Her står anklagen mod DR-profilerne altså og simrer (.....)"

I klagerne over dette afsnit fremsættes flere formodninger omkring den omtalte underskriftliste. Herunder rejses der tvivl om, hvorvidt den overhovedet har eksisteret.

Redaktionen fremhæver heroverfor, at det ikke har været formålet med udsendelsen at fastslå, om erklæringen er ægte eller et falsum. Erklæringen omtales alene, fordi den har været offentliggjort i Weekendavisen i 1994 og i den forbindelse anvendt til at stemple DR-medarbejdere som røde lejesvende. Dette er et faktum uanset, om det måtte være sket med urette. Samtidig henviser redaktionen til, at du selv får mulighed for at kommentere påstanden om din underskrift.

Da debatten om disse forhold har været præget af beskyldninger om et rent falsum mens DR selv henviser til en "dokumentation", har jeg fundet det nødvendigt at samle tilgængelig og dokumenterbar viden om forhistorien..

Det er veldokumenteret, at en gruppe omfattende professor Svend Holm-Nielsen i begyndelsen af 1973 tog initiativ til at udarbejde en udtalelse om palæstinenserne situation. Holm-Nielsen beskrev selv dette initiativ i et indlæg i Weekendavisen (23.12.1994) efter at bladet den 4. november samme år havde bragt artiklen *"Terrorismens danske heppekor"*.

Initiativtagerne var bl.a. omtalt i *VS/bulletin* nr. 101 fra 25. maj 1973 og omfattede yderligere blandt andre filminstruktør Nils Vest, teaterleder Kjeld Koplev, lektor Tage Hind og forstander Arne Skovhus.

Svend Holm-Nielsen og Nils West oplyste begge dette i Weekendavisen (23.11.1994). Samtidig bekræftede de, at brødteksten til udtalelsen var korrekt gengivet i Weekendavisen (16.11.1994) samt i *VS/bulletin* nr. 101.

Derimod anførte de samstemmende, at erklæringen aldrig havde indeholdt den af Weekendavisen påståede formulering: *"Ubetinget støtte til PFLP"*.

De anførte begge, at de ikke havde støttet PFLP og henviste bl.a. til deres øvrige deltagelse i debatten dengang.

Også andre deltagere i debatten i 1994 afviste vredt, at de skulle have skrevet under på støtte til PFLP.

Forfatteren Svend Skovmand skrev f.eks. (WEA 23.12.1994):

"Det er fuldstændigt utænkeligt, at jeg skulle have skrevet under på en støtteerklæring for PFLP, hvis synspunkter og aktioner jeg altid har betragtet som en katastrofe for den palæstinensiske sag og for freden i Mellemøsten."

Historikeren Claus Bryld kaldte beskyldningerne for bagvaskelse og injurier og skrev bl.a. (WEA 16.12.1994):

"Er det 'debat' at fremsætte beskyldninger mod navngivne personer for strafbare forhold uden gnist af bevismateriale?"

Claus Bryld mente, at PFLP-opfordringen var påklistret den oprindelige erklæring og at Weekendavisens "dokument" således var et falsum.

DR-journalist Svend Erik Øhlenschlæger afviste også, at han skulle have skrevet under på ubetinget støtte til PFLP. Han havde bedt om at få tilsendt Weekendavisens dokumentation og beskriver den således:

"Den var uden overskrift, uden dato, uden kildehenvisning, tilsyneladende klippet sammen af forskellige elementer".

Kjeld Koplev afviste ligeledes i et indlæg (WEA 16.12.1994) at have støttet PFLP. Han anfører samtidig, at der ikke foreligger nogen form for dokumentation for påstanden om underskrivernes støtte til PFLP.

Striden står således ikke om erklæringens tekst – men om hvorvidt erklæringen havde tilføjelsen "*Ubetinget støtte til PFLP*".

Da Svend Holm-Nielsen og den lille gruppe bag erklæringen havde lavet deres tekst, bad de om opbakning fra en kreds af kendte danskere. Holm-Nielsen beskriver det selv således (WEA 23.12.1994):

"Resultatet blev altså underskrifter fra de nævnte 72 personer, og med dem blev erklæringen sendt ud i stencileret form i frankerede kuverter".

Med "*de nævnte 72*" henviser Holm-Nielsen angiveligt til de i Weekendavisen den 16. december 1994 gengivne navne. Det er den samme navneliste, som fremvises flere gange i "*Jagten på De Røde Lejesvende*".

Svend Holm-Nielsen døde i 2008 og har mig bekendt ikke efterladt sig nogen dokumentation for de 72 underskrifter. På basis af hans eget indlæg i Weekendavisen

er der imidlertid grund til at antage, at de 72 navne er autentiske. Men der foreligger altså intet bevis for, at de alle 72 rent faktisk havde underskrevet erklæringen.

Den stencilerede erklæring blev tilsyneladende rundsendt til aviser og tidsskrifter. Den er kort (alene med angivelse af navnene på de syv initiativtagere) omtalt i *Kristeligt Dagblad* den 2. maj 1973. Her nævnes, at udtalelsen argumenterer for, at palæstinenserne bør "... *genvinde deres folkelig ret*". PFLP nævnes slet ikke.

Den 25. maj aftrykker bladet *VS/bulletin* nr. 101 hele erklæringen (igen kun med angivelse af navne på de syv initiativtagere). Overskriften er "*Solidaritet med Palæstina*". PFLP nævnes slet ikke.

I bladet *Falastin Bulletin* – nr. 6 fra maj 1973 – er hele erklæringen igen aftrykt i samme version. Overskriften er her:

"Resolution. En henvendelse til offentligheden fra en kreds af danskere".

Under erklæringens tekst er her anført en parentes:

"(resolutionen er underskrevet af 72 personer, der samtidig anbefaler økonomisk støtte til PK's indsamling.)"

Under hele dette redaktionelle element er anbragt en fed ramme, der med fremhævet skrift indeholder budskabet:

"UBETINGET STØTTE TIL PFLP Giro 219054"

PFLP-opfordringen foregår altså alene i en typisk annonce-opsætning under erklæringen. De 72 tages altså ikke her til indtægt for ubetinget støtte til PFLP.

Hvad man skal lægge i udtrykket "... *anbefaler økonomisk støtte til PK's indsamling*" er ikke klart. Denne formulering fremgår alene af *Falastin Bulletin* (der blev udgivet af Palæstinakomiteen). Bladet oplyser to giro-numre til Palæstinakomiteen.

I *Weekendavisens* dækning i 1994 blev det hævdet, at erklæringen også skulle være omtalt i et indstik til bladet *Tryk*, der blev udgivet på Kolding Højskole. Det er dette indstik, der ifølge *Weekendavisen* blev aftrykt af avisen den 16. december 1994.

I følge *Weekendavisen* skulle det dreje sig om nr. 2 årgang 1974 (en første datering til 1979 blev senere rettet til 1974) hvor bladet udkom som et tema-nummer om Palæstina-spørgsmålet. Tema-nummeret var redigeret af bl.a. flere af initiativtagerne til den omtalte erklæring. Den indstukne løbeseddel var ifølge avisens oplysninger oprindeligt blevet udleveret til Anders Jerichow i forbindelse med et debatarrangement.

Det fremgår af de eksemplarer af bladet, der findes på Det Kongelige Bibliotek, at det omtalte tema-nummer var nr. 1 årgang 1974. Det omtalte indstik findes imidlertid ikke i bladet. Bladet rummer heller ingen omtale af eventuelle indstik. Bladet har heller ingen henvisning til erklæringen. PFLP omtales i bladet i form af et interview med talsmanden Bassam Zayed.

Der foreligger altså ingen oplysninger, der kan verificere, at støtten til PFLP indgik i den omtalte erklæring.

Det dokumenterbare kan sammenfattes således:

- Der blev i 1973 udformet en erklæring om Palæstina-spørgsmålet som ifølge flere af initiativtagerne fik støtte fra 72 kendte danskere
- Initiativtagerne til erklæringen har gentagne gange understreget, at PFLP slet ikke var omtalt i erklæringen
- En række af de øvrige underskrivere har tilsvarende afvist at den rummede støtte til PFLP og har samtidig henvist til, at de i andre sammenhænge har afvist støtte til PFLP
- De kendte gengivelser af erklæringens brødtekst rummer intet om PFLP
- Erklæringen blev rundsendt til mange medier sammen med listen over underskrivere, men i den sparsomme medieomtale af erklæringen stod der intet om PFLP
- Formuleringen "*Ubetinget støtte til PFLP*" optræder i *Falastin Bulletin* nr. 6 fra 1973 alene som indhold i en annonce, som står under gengivelsen af erklæringen
- Formuleringen fra samme blad om underskrivernes "*... støtte til "PK's indsamling*" er således eneste holdepunkt for påstanden om, at de 72 skulle have skrevet under på støtte til PFLP (sætningen siger imidlertid intet om, hvad de 72 faktisk måtte have skrevet under på)
- Det omtalte indstik fra bladet *Tryk* har ikke kunnet verificeres eller på anden måde dokumenteres
- Der er ikke fremlagt nogen liste med de faktiske underskrifter og de faktiske underskrifter er ikke omtalt i nogen kendt publikation

Heroverfor står så den faktiske omtale i den del af udsendelsen, der havde overskriften "*Ubetinget støtte til PFLP*". Her fremstår anklagen for PFLP-støtte som en af de væsentligste sager om kritik af DR.

I udsendelsen tillægges påstanden om de 72 danskeres påståede støtte til PFLP stor vægt. Der tales om Weekendavisens "dokumentation" og der panoreres flere gange hen over listens navne ligesom der flere gange krydsklippes til billeder fra PFLP-aktioner og til billeder fra det sted, hvor medlemmer af Blekingegadebanden skød en ung dansk betjent (banden arbejdede tæt sammen med PFLP).

Samtidig med en fremvisning af opslaget fra *Falastin Bulletin* siges det:
"Det mest kontroversielle ved den solidaritetserklæring med det palæstinensiske folk som omtales i Weekendavisen er overskriften: "Ubetinget støtte til PFLP".

Det der her henvises til, er imidlertid ingen overskrift. Som omtalt ovenfor står sætningen i en særlig ramme i en placering som en annonce.

I den her omtalte del af udsendelsen spørges hhv. Jens Nauntofte, Ruth von Sperling og Per Schultz om en kommentar til, at de anklages for støtte til PFLP. De to førstnævnte afviser det. Per Schultz oplyser, at han ikke vil afvise, at han på et tidspunkt kunne have skrevet under til fordel for PFLP. Denne udtalelse fra Per Schultz dokumenterer således intet om den konkrete erklæring.

Forelagt ovenstående gennemgang af den manglende dokumentation for de alvorlige anklager, svarer redaktionschef Søren Mikael Rasmussen:

"Lad mig slå fast med det samme, at programmets præmis ikke er at afdække, hvem der havde ret og hvem der havde uret i debatten om DRs "røde lejesvende".

Præmissen er at tage kritikernes synsvinkel på DR ang. anklager for venstreorienteret journalistik og foreholde kritikken til udvalgte tidligere medarbejdere for at høre deres svar på omverdenens kritik. Derfor har vi valgt at krydsklippe påstande og synspunkter fra to fløje i værdidebatten om DR. Hvis man vil skildre en kulturkamp, må man også viderebringe de påstande, som florerer her. Afsnittet i del 1 om "Ubetinget støtte til PFLP" er hængt op på Weekendavisens arbejde og Bent Blüdnikows påstande. Det er ham der står på mål for "anklagerne", ikke tilrettelæggeren eller redaktionen.

Formålet med udsendelsen er altså ikke at afgøre ægtheden af det såkaldte PFLP-dokument. Dokument indgår som centralt element i debatten om venstrefløjen – herunder også i kritikken af medarbejdere i DR, og det er deltagerne i den debat vi nu lader krydse klinger.

Konflikten belyses ved at lade parterne komme til orde. Vi tager ikke stilling hverken for eller imod. Programmet fremsætter således ingen påstande om, hvorvidt listen er "ægte" eller "et falsum", men derimod at den er omstridt, og at der er delte meninger om dens ægthed.

Men vi spørger selvfølgelig til erklæringen; kan de interviewede huske at have skrevet under – og hvordan mener de at deres navne havnet på listen?"

Redaktionschefen anfører herefter en række argumenter for, at det ikke helt kan afvises at anklagerne er korrekte (de væsentligste indgår i gennemgangen på de foregående sider) og fastholder således, at "... dokumentet ikke bare kan afvises som et falsum". Han fortsætter:

"Helt grundlæggende må jeg også sige, at hvis der er krav om grundig bevisførelse i denne type af udsendelse, der har til hensigt at afspejle og skabe debat, vil det være invaliderende for journalistikken i DR. Kunne man stille samme krav til en debat om krigen i Gaza? Effekterne af skattelettelse? Indvandrerne kultur? Journalistik handler ikke altid om at afgøre, hvem der har ret. Det handler om at bringe fortolkninger på banen og lade seerne dømme selv."

Så vidt redaktionens forsvar for afsnittet om *"Ubetinget støtte til PFLP."*

Konklusion vedr. PFLP-klagen

Udgangspunktet for vurderingen bør være, at DR skal kunne referere den kendsgerning, at der i 1994 i Weekendavisen blev rettet anklager mod 72 kendte danskere for at have været en del af *"Terrorismens danske heppekor"*. En sådan historisk kendsgerning kan omtales, hvis de pågældendes kommentar fremgår klart.

Diskussionen handler således alene om, hvorvidt DR med sin egen fremstilling af sagen i første del af *"Jagten på De Røde Lejesvende"* giver en misvisende og vildledende fremstilling af den påståede dokumentation.

I *"Vejledende regler for god presseskik"* hedder det under pkt. A:

"Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte".

Og kort efter:

"Oplysninger som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende, skal efterprøves i særlig grad inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende."

DR's *Programetik* har tilsvarende formuleringer i kapital 1 om fairness.

DR har i dette tilfælde forelagt påstanden for de tre medvirkende. Men i forhold til den markante præsentation i udsendelsen, er påstanden ikke i øvrigt efterprøvet grundigt.

Der foreligger ingen dokumentation for, at de omtalte 72 danskere har skrevet under til støtte for PFLP. Det eneste papir, hvoraf både navne og PFLP-støtte fremgår, er en udateret løbeseddel af ukendt oprindelse.

Det virker samtidig usandsynligt, at hele denne gruppe – hvoraf en stor del beviseligt har stået for helt andre holdninger end PFLP's – rent faktisk skulle have skrevet under på parolen: *"Ubetinget støtte til PFLP"*. Tvivlen om anklagen fremgår da også af indslaget.

Der tales imidlertid om, at der foreligger en "dokumentation" og at erklæringen beviseligt har haft overskriften *"Ubetinget støtte til PFLP"*. Samtidig tillægges anklagerne yderligere vægt gennem en dramatisk billedækning. Dette skal ses i forhold til, at den eneste "dokumentation" er en udateret løbeseddel af ukendt oprindelse.

På den baggrund er der behov for at understrege, at der ikke foreligger dokumentation for anklagerne.

Kravet om en undersøgelse

Jens Nauntofte argumenterer for en større undersøgelse af serien og skriver bl.a. herom:

"Der er i udsendelsesrækken "Jagten på de røde lejesvende" ikke foretaget en kildekritisk tilgang til materialet, som er i overensstemmelse med DR's etiske grundlag og fairness-principper. Derfor bør DR's ledelse foretage en tilbundsgående intern undersøgelse af hvem der var "medforfattere" på ideen om disse udsendelser og især deres udformning."

Jeg har et par gange lavet større redegørelser om bestemte emner. På eget initiativ lavede jeg f.eks. i januar 2007 *"Gennemgang af kritikken af DR i Afghanistan-sagen"* og i november samme år lavede jeg på opfordring af DR's ledelse *"TV-Avisen og Nybroe-sagen"*.

Hvem der i den redaktionelle proces har fået hvilke idéer, ligger imidlertid udenfor mit arbejdsområde. Jeg forholder mig som udgangspunkt til det faktisk udsendte – således som det i øvrigt også er Pressenævnets praksis og grundlag. Jeg har ikke i den her omtalte sag planer om at lave yderligere undersøgelser endside at opfordre DR's ledelse til at igangsætte dem.

Kritik af svarbrev

Et tredje element i Nauntoftes klage vedrører en passus i et svarbrev fra redaktionschef Søren Mikael Rasmussen til en anden klager. Nauntofte mener sig her fejl citeret. Da klagen herover ikke omhandler noget, der er udsendt, og da redaktionschefen mener, at han er blevet misforstået, har jeg bedt parterne selv afklare denne uenighed.

Konklusion og indstilling:

Første del af *"Jagten på de Røde Lejesvende"* indeholder afsnittet *"Ubetinget støtte til PFLP"*. Her omtaler udsendelsen anklager mod en række navngivne danskere for støtte til terror.

DR bør understrege, at udsendelsen ikke skal opfattes således, at der var tale om dokumenterede anklager. DR har alene gengivet tidligere fremsatte beskyldninger og forelagt dem for de tre medvirkende. Det bør derfor tydeliggøres på dr.dk/lejesvende, at DR ikke har set nogen dokumentation for anklagerne. Det bør ske ved en gengivelse af herværende konklusion og en henvisning til den samlede indstilling. Der bør også henvises herom til dr.dk/lejesvende i forbindelse med en eventuel genudsendelse.

Indstillingen afviser i øvrigt klagers krav om støtte til yderligere undersøgelser samt klagers kritik af formuleringer, der alene indgår i DR's klagesvar.

Jacob Møllerup, den 24. januar 2011.